

גנזי המלך

ארבע נספות

קובץ שבועי בעניני יהדות מהוצאת

359

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 0732-776776 03-6777779 מופץ בכל הארץ ב-40,000 עותקים

"ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי ודתן ואבירם בני אליאב ואון בן פלת בני ראובן"

לשון הרע

מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

כך יש בית המקדש למעלה. וביהמ"ק שלמעלה, מכוון כנגד ביהמ"ק שלמטה. וכותב הגר"ח ז"ל; שאף אחד לא יכול להגיע לביהמ"ק שלמעלה, רק נשמת ישראל! אבל באומות העולם, אפי' הפילוסוף הכי גדול, אינו יכול בשום אופן להגיע עד שם; כי שרש נשמתו הרבה למטה ממנו. אבל נשמת ישראל שרשה למעלה למעלה, יכולה נשמה זו שתעשה בחטאה ח"ו גם חרבן למעלה הרבה.

וזהו משאה"כ: "ויקח קרח בן יצהר בן קהת בן לוי" ולא כתוב; בן יעקב. ואחז"ל (סנהדרין' ק"ט); ש'ביקש יעקב רחמים על עצמו שלא יזכר שמו כאן', כמ"ש; "בְּקֶלֶם אֶל תִּחַד כְּבֹדִי" (בראשית' מט) והיתה כונתו לזה שלא יזכר שמו במחלוקת קרח ועדתו. ויש להתבונן מה ענין זה שלא יזכר שמו בזה? וכי אם לא נזכר שמו אין יודעים שלוי היה בן יעקב?

אלא יעקב אבינו ידע שקרח גדול מאד ושרש נשמתו גבוה הרבה וכמ"ש חז"ל (תנחומא' שם); 'קרח שפיקה היה מה ראה לשטות כזה, שלשלת גדולה ראה

ואחז"ל (אבות' פ"ד); '**כל העושה מצוה אחת קונה לו פרקליט אחד** היינו; מלאך אחד. מכל מצוה ומצוה שעושה האדם נברא מלאך. והגר"א ז"ל **כותב**; כי על ידי לימוד התורה נברא מלאך מכל תיבה ותיבה שהאדם מוציא מפיו והם המלאכים שעולים ויורדים בו. שע"י מעשיו הטובים הם עולים מלמטה למעלה ויורדים חזרה אליו מלמעלה, בהשפעת טובה וברכה למטה בארץ.

וזהו משאה"כ (ויצא); "נהנה מלאכי אלקים" היינו; המלאכים שנבראים ממעשיו הטובים של האדם "עלים"! ועד היכן הם עולים? עד שרש נשמתו של האדם. כי יש אדם שנשמתו מעולם העשיה. ויש מעולם היצירה. וכן הלאה.. כל אחד ואחד עולה נשמתו עד לשרשה. וכן להיפוך. **"ויקדים בו". וכמ"ש חז"ל שם; ש'כל העובר עבירה אחת, קונה לו קטיגור אחד'** שע"י העבירה שעשה, נברא מלאך חבלה ועושה חרבן למעלה בשרשו והוא הקטיגור שאמרו; **'קונה לו קטיגור אחד'**.

והנה כשם שיש בית המקדש למטה,

חז"ל אמרו (מד"ר 'קהלת' פ"ט י"ב); **'יש לך אדם שחוטא בשמים ואינו חוטא בארץ. ויש חוטא בארץ ואינו חוטא בשמים. אבל מי שאומר לשה"ר; חוטא בשמים ובארץ. שנאמר (תהלים' ע"ג): "שתו בשמים פיהם ולשונם תהלך בְּאַרְצָךְ" (תהלים' עג) ביאור מאמר זה כך; האדם צריך לידע שהוא כמו "סלם מַצֵּב אַרְצָה וְרָאֵשׁוּ מַגִּיעַ הַשָּׁמַיְמָה" (בראשית' כח), כי הוא מורכב מגוף ונשמה יחד. וכמו בסולם, רגליו העומדות על הארץ מתלככות בעפר, כן האדם מצד גופו. אבל בראשו, מגיע השמימה ו"מְלַאכֵי אֱלֹקִים עֲלִים וְיִרְדִּים בו" (בראשית' כח) באדם הזה!**

והנה הקב"ה ברא ד' עולמות; עולם האצילות. ומעולם האצילות לעולם הבריאה. מעולם הבריאה לעולם היצירה. וזה עולם המלאכים. ואחר כך עולם העשיה. וכן יורדת ובאה ההשפעה מעולם האצילות, עד לעולם שלנו עולם העשיה. אבל שתהא עולה מלמטה למעלה; מעולם העשיה, לעולם היצירה, זה היה בלתי אפשרי קודם בריאת האדם.

המשך בעמ' 2 <<<

תמונות מהטיול לקברות הצדיקים עם הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר

גנזי המלך דברים הטעונים גניזה המלך דברים הטעונים גניזה

>>> המשך מעמ' 1

שיוצא ממנו ומנו שמואל הרמתי ואיך ראה כל זה? דבר שיהיה אחריו כמה מאות שנים, אלא ודאי ברוח הקודש ראה! וא"כ, מבינים אנו איזה גדול היה אדם זה! ולכן עבירתו עשתה חרבן למעלה הרבה מאד והגיעה עד שרש נשמתם של אבות אבותיו עד קהת! ועד לוי!

יעקב אבינו ראה כל זה וביקש רחמים שלא יגיע לשרש נשמה שלו! וזהו ביאור שביקש יעקב רחמים על עצמו שלא יזכר שמו בעדת קרח. ואגב יש להתבונן כי קרח היה בעל רוח"ק ובכ"ז חטא והחטיא וברוה"ק שלו עצמו נכשל וירד לשאול מטה. **מכאן שגם בעל רוח"ק, צריך ללמוד מוסר בכל יום ואל יסמוך על גדולתו כאשר ראינו בקרח ועדתו!**

זהו שאמר: 'יש חוטא בשמים ואינו חוטא בארץ' והוא מחלוקת קרח ועדתו שעשה חרבן גדול שם, עד לשרש נשמתם של אבותיו ואבות אבותיו. אבל **'אינו חוטא בארץ'**, שכיון שקיבלו עונשם כאן וכל ישראל פחדו ונסו לקולם, לא פגע חטאם בעוה"ז. כי ראו הכל בעונשם ולמדו מוסר. ויש **'חוטא בארץ ואינו חוטא בשמים'**, הוא טיטוס הרשע, שנכנס לבית קדשי קדשים ופשט ספר תורה על הארץ ועשה שם תיעוב נורא. הנה בארץ חטא, שהיה חילול השם גדול רח"ל, שיצא חי מבית קדשי הקדשים, כאילו לא פעל שום עולה, אבל **'לא חטא בשמים'**, בביהמ"ק של מעלה לא פגע כלל וכלל. כי שרש נשמתו של טיטוס היה ממקום שפל ולא יכול לעשות חרבן למעלה משרשו.

אבל המספר לשה"ר; **'חוטא בשמים ובארץ וכמ"ש חז"ל על הפסוק: 'שתו בשמים פיהם ולישונם תתלה ב'ארץ' (תהילים' עג) א"ר יוחנן: אין אדם אומר לשה"ר עד שהוא כופר בעיקר, שנאמר: 'אֲשֶׁר אָמְרוּ לְלִשְׁנֵנוּ נִגְבִּיר שְׁפִתֵינוּ אֲתַנּוּ מִי אֲדוֹן לְנוּ'?** (תהילים' יב). הנה ההכרח לכל אדם לבקש עזר ה' להצילו מרדת שחת. אולם בל נשכח מה **שכתב רבינו יונה ז"ל בשע"ת (שער א' ז): 'אשר כדי להשיג עזר ה' צריך האדם שלא יהיה ח"ו מתועב בעיני ה', כי איך יקוה אדם שהוא תועבת ה' שיעזרהו ה'? והנה כתוב: 'תועבת ה'נה שפתי שקר' (משלי' יב), עוד כתוב: 'תועבת ה'נה כל גבה לב' (משלי' טז) וכתב רבינו יונה; **'כי בעל הגאווה נמסר ביד יצרו! כי אין עזר השם עמו אחרי אשר הוא תועבת השם!'****

והעצה היא ללמוד מוסר בכל יום, כי בלא מוסר חוטאים! וכמ"ש **שלמה המע"ה (משלי' ד): 'החזק במוסר אל תכר נצרכה פי היא חזק' (משלי' ד).** מוסר הנכנס אל הלב הוא העיקר! כי

במחשבה יש אנשים מאמינים גדולים, אבל כשמגיעים לכחות הנפש הנתונים בלב, שם נכשלים ונופלים! כי הראש והלב הם כשני אנשים נפרדים; הראש יודע הכל ואעפ"כ הלב עושה מה שהוא רוצה לעשותו.

וכמ"ש: 'וידעת היום והשבת אל לבבך פי ה' הוא האלקים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד' (דברים' ד). ולכאורה, אם האדם הגיע לידיעה החלטית במחשבתו ובמחור, באמונה שלמה ובהבנה שכלית נכונה כי **'ה' הוא האלקים'**, מה צריך יותר? הנה בא הכתוב ומכחיש זה ואומר; לא כי! אלא, אם השיבות ידיעתך אל לבך מוטב. ואם לאו העלית חרס בידך! כי אם הלב אינו מרגיש ש**'ה' הוא האלקים'**, לא יועיל לו לאדם במאומה לעמוד כנגד יצרו אף הידיעה היותר גדולה!

ושמעתי מהג"ר איצל בלאזער ז"ל שאמר; כי כשם שיש ודאי מרחק רב בין מי שאינו יודע כלל כי 'ה' הוא האלקים' לבין מי שיוודע זאת, כן יש מרחק רב ועוד יותר הרבה מאד, בין הידיעה בלא הרגשת הלב, לבין הידיעה עם הרגשת הלב! ואכן זוהי עבודתו של האדם שנשמתו תעזן ותטהר את חומר גופו ורגשי לבבו לדעת את השי"ת! וכמ"ש הגר"א ז"ל; **'עיקר חיות האדם הוא שבירת המדות ואם לאו, למה לו חיים?' וע"ז צריך לבקש עזר מאת השי"ת! (לב אליהו' ד' קל"ז).**

'ניקח קרח בן יצחק בן קהת בן לוי ונדתו ואביהם בני אליאב' (במדבר ט"ז א')

'ולא הזכיר בן יעקב שביקש רחמים על עצמו שלא יזכר שמו במחלוקתם' (רש"י). יעקב אבינו נקלע למחלוקת עם עשו עוד טרם הוולדו ולא נסתיימה מחלוקת זו עד יום מותו; שהה עשרים שנה במחיצתו של לבן הארמי וגם אתו התנהל מאבק קשה, כמו שמעיד המקרא: **"אָרְמִי אֵבֶד אָבִי"** (דברים' כו) שבא לבן לעקור את הכל (דברים' כ"ו). בכל זאת בחל יעקב אבינו ששמו יזכר על מחלוקתו של קרח ושל מרגלים. **הוא אומר; לא שדחה יעקב אבינו את המחלוקת כאמצעי, אלא שפסל את מטרותיהם של אלו שקמו על משה רבנו.**

מחלוקת של יעקב אבינו דומה להא; דפקדו עלינו חז"ל; **'לעולם ירגיז אדם יצר הטוב על יצר הרע שנאמר: 'רָגְזוּ נָא! תִּסְטָאוּ' (תהילים' ד) (ברכות' ה).** הרבה מסירות נפש דרושה להעמיד את הדת על תילה ולקדש שם שמים בעולם. ועל מלחמה זו נגד יצר הרע נצטינו ע"י התורה הקדושה וזה חלקנו מכל עמלנו.

מחלוקת קרח ועדתו דומה להא דאמר דוד; **"לִמָּחָה רָגְשׁוּ גוֹיִם וּלְאִמִּים יִהְיוּ רִיק... עַל יְהוָה וְעַל מְשִׁיחוֹ"** (תהילים' ב) ועליו נאמר; **"וְלֹא יִהְיֶה כְּקֹרַח וְכַעֲזָתוֹ"** (במדבר' יז). הרי שהבחנה דקה נדרשת לקבוע מה היא מטרות האמיתית של המחלוקת; אם לעקל, אם לעקלקלות. אם הכוונה להרים קרן התורה ולקדש שם שמים, מה טוב. ואם המניע הם חישובים אישיים ולא כבוד שמים, הם עלולים להובילו למצב של **'בְּהִצְתָּם עַל ה'** (במדבר' כו). קרח היה חכם ובעל רוח הקדש ובכל זאת לא עמד במבחן זה. ואל נחשוב שמרוב דקותה לא הצליח להגיע לנקודת האמת, זה אינו. שהרי אשתו של און בן פלת ובניו של קרח, על אף שבדאי היו קטנים ממנו בחכמה, בכל זאת הטיבו לראות.

אשתו של און בן פלת מנעה מבעלה להסתבך, באומרה **'אם ינצח משה, הרי הוא בראש. ואם קרח, הרי קרח בראש. ולמה לך להתעבר על ריב לא לך? בני קרח הכריעו שלמרות חיוב כיבוד אב, הרי כולם חייבים בכבודו של משה רבנו'** (ילקוט). גם קרח היה יכול לערוך לעצמו חשבונות כאלה. ולמה לו לסכן את עצמו? שמא מה שעשה משה היה על פי הדיבור ונמצא שמורד נגד הקב"ה ואחת דתו למות. ומה שראה ברוח הקדש שעתידי לצאת ממנו שמואל, הרי גם בשב ואל תעשה יצא ממנו. ולמה לו לחלוק על משה? וכי לא הבין קרח שנקט צעד גורלי ובמדה שיכשל יפסיד את הכל גם חייו?

איך יתכן שאדם גדול כקרח שעמד בכל הנסיונות של דור המדבר, לא נתפס לחטא העגל ולעצת מרגלים ועמד בצדקן למרות הכל, ינהג בכזה קלות ראש בעצמו? ומזה אנו רואים גדול הסכנה אם האדם לא יתאמץ לפשפש ולמשמש תמיד בנגעי נפשו, אפילו גדולי עולם אם לא יעמדו על סוד נפשם, עלולים להלכד בחרמו של היצה"ר ולצאת בפחי נפש מן העולם כשידם על ראשם.

יעקב אבינו בחיר האבות מסר נפשו להעמיד שנים עשר שבטי ישראל והצליח במדה כזו שבמותו עמדו בניו מסביב מטתו ונשאווהו בסוד הדגלים שהוא כעין מחנות מלאכי מעלה, הוא שהצליח לברר את הקדושה מבין שיני אריות, את הבכורה נטל מעשיו הרשע ואת שנים עשר שבטי י-ה הקים דוקא בביתו של לבן. ראה יעקב ברוח הקודש שעתידים לעמוד מבניו אנשים כאלה, שבמעשיהם המקולקלים ובמחלוקתם יערערו היסודות שעליהם הקים את בית ישראל וביקש רחמים שלא יזכר שמו עליהם. **(ה'מוסר והדעת').** ■

רצונות

"הַמַּעַט מִכֶּם"

עדין בבית הכנסת. עשתה האשה כמצות בעלה, בקשה מהאיש להמתין ומיהרה לקרוא לבעלה מבית הכנסת. משהגיע האיש לביתו, גדולה היתה אכזבתו. הוא ציפה לפגוש סוחר גדול ותחת זה, מצא לפניו 'משולח'. פטרו הסוחר בנדבה מועטת ושלחו. **שוב פנה הסוחר לאשתו ושאלה:** "וכי בשבילו היית צריכה לקרוא לי מבית הכנסת?" **אמרה לו האשה:** "הרי כך ציוית עלי, שכאשר יצטרכו לך, אקרא לך מבית הכנסת". **ענה לה בעלה** "להבא תדעי, כאשר בא סוחר שממנו יכול אני להרויח, תקראי לי. אבל ה'משולחים' הרי באים לקחת ממני ולא לתת לי. כאשר הם יבואו, אל תקראי לי". **כך היא דרכם של רשעים; עובדים הם לאלהיהם על מנת ליהנות מהם. אך כאשר נדרשים הם לתת, הם מבעטים ומורדים.** ■

יתמלאו. אם מבוקשו לא ינתן לו, מיד הוא מבעט, עוזב את אלילו ופונה לאליל אחר לבקש תאוותיו. **בענין זה, ממשיל 'המגיד מדובנא' משל נאה;** לסוחר שמנהגו היה לשהות בכל יום בבית הכנסת אחר תפילת שחרית וללמוד שם שעות אחדות, קודם שילך לעסקיו. פעם אחת, בא אדם לביתו, בשעה שישב בבית הכנסת ובקש לסוחר עמו. מששמע מאשתו שאינו בבית, הלך לו לדרכו. כאשר שב הסוחר לביתו, ספרה לו אשתו, שאיש פלוני חיפש אותו ומשלא מצאו, הלך לדרכו. **צעק עליה בעלה ואמר לה:** "מדוע לא קראת לי מיד שאבוא הביתה, הרי האיש הזה סוחר גדול הוא ויכולתי להרויח על ידו הון רב!" **"ולחבא" הוסיף ואמר** "כאשר יחפשו אותי, קראי לי מבית הכנסת". לימים, הגיע 'משולח' לבית הסוחר, בשעה שהלה שהה

מדוע נאמר כאן; "הַמַּעַט מִכֶּם" ולא **"הַמַּעַט לָכֶם"**? **שואל ה'כלי יקר'**. הגר"י ניימן זצ"ל בספרו 'דרכי מוסר', מוצא בשינוי זה, רמז לענין גדול וחשוב. **חז"ל אומרים: 'צדיקים, אלוקיהם עומד עליהם, שנאמר: "וְהָנָה ה' נֹצֵב עָלֵינוּ. וְהַרְשָׁעִים, הֵם עוֹמְדִים עַל אֱלֹהֵיהֶם שְׁנֵאמַר: "וְהָנָה עֹמֵד עַל הַיָּאָר". משמעות הדברים;** הצדיק, אינו דורש מהקב"ה מאומה, כל רצונו הוא אך ורק לקיים מצוותיו ולקדש את שמו. הוא מרצה מכל מה שיתן לו ה', אפילו צריך הוא להסתפק במועט. ואף אם לא יתן לו ה' מאומה, לא יתרעם על הקב"ה ולא ימרוד בו, אלא יקבל את דינו באהבה. לכן צדיקים, שהקב"ה עליהם, הם מרכבה לשכינה. שונה ממנו הרשע; הוא דורש מאלהיו תמיד, שכל רצונותיו ושאיפותיו

ת"ח ועם הארץ

'על שלשה דברים העולם עומד על האמת, על הדין ועל השלום'

השלום. אח"כ בא **הדין**, שבא לחפש היאך לעשות את **השלום** והשלוה וממילא מכאן מתנדנד לו העם הארץ מתוך התעוררות למוסר וליראה, רואים אנו עד כמה גדול ה"לפנים משורת הדין", שהרי הכל למטרת **השלום** כאמור. ומכיון שחיפשנו את **השלום** והסתייענו ע"י **הדין** הנה הנה הגענו אל **האמת**!!! **שהאמת הנקיה, לדידו של העם הארץ היא, לבנות פסק ולחרוץ דין שיכון למטרות השלום**!!!... (לב שלום' ויקרא' צו). ■

הדין והגיע לאמת. והוא הוא **השלום**. "העם הארץ" **המשיך הרב ואמר:** "גם הוא לומד את המשנה "בעיון"... אבל מפאת שלא שימש חכמים ואינו יודע ללמוד, לומד "קצת אחרת"... וממילא מתחיל להבין **ומפרש לעצמו** כך; אם האחרון בסדר התנא, זהו **השלום**, הרי שזו המטרה וזוהי פסגת הכל. **ומעתה כך היא הבנת המשנה:** דבר ראשון זהו **השלום**, שזהו יסוד הכל, לא לעשות מחלוקת! לא להתוכח על כל דבר... רק ראשית כל

"כולם יודעים את המשנה. וכולם רוצים כמוכן לקיימה. אולם כאן" **אומר הרב מבריסק** "נפרש חילוק רב, בין הת"ח לבין עם הארץ. הת"ח ש'יודע ללמוד' קורא נכוחה. דבר ראשון; **האמת** שהוא הכלי. אח"כ שלב שני; **הדין** שהוא בא לברר ולהעמיד את **האמת**. אח"כ מגיע ובא ממילא השלב השלישי של; **השלום**. **כלומר:** כאשר חיפשנו את **האמת** וביררנוה עד עומק **הדין**, היא היא התוצאה הברוכה של **שלום**. שכן כל אחד קיבל את חלקו כפי

כבוד

הרוזף אחר כבוד כבוד בורח ממנו

תאות הכבוד. אלא נהפוך הוא, **מי שרדף אחר הכבוד בנעוריו רק מעט, ירדוף אחריו בזקנותו הרבה**!! ההסבר לכך הוא, שכידוע, בשעה שנחלש אצל האדם אחד החושים, מיד יתחזק ויתאמץ אצלו חוש אחר. ולפיכך, בעת רפיון התאוות לעת זקנה, מתגברת ומתחזקת הרדיפה אחר הכבוד. ■

של גדולים וחכמים ונחלקו הדעות בענין מסוים. קם אחד זקן ונשוא פנים ואמר: "דעו נא רבותי, הן כבר זקנתי ושבתי ואין פני לרדיפת הכבוד, על כן קבלו דעתי, כי היא האמת הטהורה ללא כל רבב". **מיד קם הגר"ל חסמן זצ"ל על רגליו ואמר:** "אני מוחה על דברי הרב הלז, כי אין אמת בפיו, באמרו כי זקן הוא ובטלה ממנו

"**טעות גדולה היא לחשוב, כי אין צורך להתאמץ ולעקור מן השרש את תאות הכבוד, מתוך מחשבה, שבמהרה יבואו ימי הזקנה ואז ממילא תחלוף מידה מגונה זו"** **אומר הגר"ח שמואלביץ זצ"ל ב'שיחות מוסר'** (תשל"ב עמ' ק"ה). **וסיפר על כך;** מעשה שהיה בימי הגר"ל חסמן זצ"ל, שהיה נוכח באסיפה

"וַיִּקַּח קָרַח בֶּן יִצְחָר בֶּן קֵהָת בֶּן לֵוִי וְדָתָן וְאַבִּירָם בְּנֵי אֱלִיאָב וְאוֹן בֶּן פֹּלֵת בְּנֵי רְאוּבֵן"

מחלוקת החולקים

רבים מחכמי ישראל תוהים על מילות הפתיחה בפרשתנו: **"ויקח קרח"**. שאינן לפי דקדוק הלשון. שהרי בפסוק שלפנינו מוזכרים ארבעה אנשים וראוי היה לכתוב כאן: **"ויקחו קרח ודתן ואבירם ואון בן פלת"**. כשם שנאמר בפסוקים הבאים: **"ויקמו לפני משה...ויקמלו על משה"** (טז ב-ג). הגאון רבי יהונתן אייבשיץ מפראג מפתח רעיון זה בספרו **'יערות דבש'**: חכמינו ז"ל אמרו ב'פרקי אבות' (ה יז): **'כל מחלוקת שהיא לשם שמים, סופה להתקיים. ושאינה לשם שמים, אין סופה להתקיים. איזו היא מחלוקת לשם שמים? זו מחלוקת הלל ושמיאי (שנבעה מתוך בקשת האמת. ולכן זכו התנאים החולקים לסייע בקביעת ההלכה לדורות). ושאינה לשם שמים? זו מחלוקת קרח וכל עדתו'** (שנבעה מקנאה וצרות עין ומשאיפה להשיג כבוד ושררה. ולכן נענשו החולקים על משה בכל חומר הדין). **נשאלת השאלה: מדוע לא נאמר במשנה; 'ושאינה לשם שמים? זו מחלוקת קרח ומשה?'** כשם שנאמר לפני כן: **'זו מחלוקת הלל ושמיאי'**. מכאן נמצאנו למדים, שהמחלוקת המתוארות בפרשת 'קרח' לא היתה רק בין קרח ועדתו לבין משה ואהרן, אלא בתוך עדת קרח פשטה מחלוקת קשה. כי כל אחד מן הנוהים אחרי קרח ביקש לעצמו את הכבוד והשררה. וזו ראייה חותכת, שלא היתה זו מחלוקת לשם שמים. **כיוצא בכך כותב המלבי"ם** (רבי מאיר לייבוש ברבי יחיאל מיכל) **בספרו 'התורה והמצוה'**; כל אנשי עדת קרח התנגדו זה לזה. קרח ביקש, כמובן, את הכהונה הגדולה לעצמו. דתן ואבירם התנגדו למעמדו המיוחד של שבט לוי וטענו, שהכהונה בקדש מגיעה לשבט ראובן, בכור יעקב. ומאתים וחמישים האנשים שנכללו בעדת קרח רצו שתנתן הכהונה לנשיאי העדה, או לבכורים מלידה. **בדין מכנים חז"ל מחלוקת זו: 'מחלוקת קרח וכל עדתו'**. כי כל אחד מחבורתו של קרח התכוון כאן לתועלתו האישית

בלבד והתנגד לכונות זולתו. לדברי רבינו חיים בן עטר (בעל 'אור החיים'); הזכיר כאן הכתוב את כל הצדיקים האלה (יצהר, קהת ולוי) כדי להדגיש, שקרח נכנס במחלוקת עם משה ואהרן משום שבטח ביחוסו הרם (יצהר אביו היה אחי עמרם, אביהם של משה ואהרן). יחוס זה היה בודאי גורם חשוב בהצלחתו של קרח למשוך לצידו מאתים וחמישים **"אנשי שם"** (טז ב). אולם הצלחה זו של קרח היתה זמנית וחולפת. הוא אמנם ליבה את אש המרד במחנה ישראל נגד ההנהגה המוסמכת של משה ואהרן, אך בסופו של דבר המיט אסון כבד עליו ועל כל הנוהים אחריו (טז לב-לה). וגרם למותם של קרוב לחמשה עשר אלף איש מישראל (יז יד). בהזכרת יחוסו הרם של קרח בפתח הפרשה, באה אפוא התורה ללמדנו מוסר השכל חשוב; בל יפתה האדם לחשוב, שיחוס משפחתי מכובד מקנה לו זכויות יתרות על שאר בני העם. לאמיתו של דבר, אין זה אלא יתרון מדומה, הטומן בחובו סכנות גדולות למי שמנצל זאת לצרכיו הפרטיים, כפי שאירע לקרח בן יצהר.

"ומדוע תתנשאו על קהל ה'" (טז ג)

הצדיק רבי שמחה מפשיסחא אמר פעם לקהל חסידים: "צאו וראו מה גדול כח הטומאה, הטמון בכל מחלוקת שאינה לשם שמים. הנה, מאשימים קרח ועדתו את משה רבנו, הענו מכל האדם, בהתנשאות על הבריות. ואילו היו תולים בו חסרון אחר, היה מקום לומר שהיתה זו שגגה, שנבעה מתוך הערכה מוטעית כלפי המנהיג המסור של ישראל. אבל להאשים את משה בחטא הגאווה, הרי זו שטות שאין למעלה הימנה. אלא, כך דרכה של מחלוקת שאינה לשם שמים, שהיא סותמת עיניהם וליבם של גדולים וחכמים ונוטלת מהם את שיקול הדעת המאוזן וההגיוני".

"העיני האנשים הם תנקר? לא נעלה" (טז יד)

לדברי רש"י; אומרים כאן דתן ואבירם למשה: **'אפילו אתה שולח לנקר את עינינו אם לא נעלה אליך, לא נעלה!'** ולפי זה היה ראוי להם לומר: **'העינינו תנקר?'** אלא שהם נמנעים מלתלות קללה בעצמם ולכן קוראים למשה: **"העיני האנשים הם תנקר!?"** הרשב"ם (רבי שמואל בן מאיר, בן בתו של רש"י) קושר דברים אלה של דתן ואבירם, לקריאת התיגר שהשמיעו קודם לכן כלפי משה: **"המעט פי העליתנו מארץ זבת חלב ודבש להמיתנו במדבר!?"** וזה לשונו כאן: **"העיני האנשים הם תנקר? כסבור אתה, שאלו האנשים אשר מתרעמים עליך, אין להם עינים לראות המכשול הזה, שמארץ מצרים, ארץ טובה, העליתנו. להמיתנו במדבר"** לפיכך; **"לא נעלה"**. כיצא בכך מפרש רבי עובדיה ספורנו: **"העיני האנשים הם תנקר? התחשוב לנקר עינינו, באופן שלא נכיר תחבולותיך!?"**

"האיש אחד יחטא ועל כל העדה תקצף" (טז כב)

שנה רבי שמעון בר יוחאי: 'משל לבני אדם, שהיו יושבים בספינה. נטל אחד מהם מקדה והחל קודח תחתיו. אמרו לו חבריו: "מה אתה יושב ועושה?" אמר להם: "מה אכפת לכם, לא תחתי אני קודח!?" אמרו לו: "המים עולים ומציפים עלינו את הספינה!"'

בקהילת צאנז שבגליציה, נתמנה אחד מתקיפי העיר לראש הקהל, חרף הרינונים של רבים וטובים מבני המקום, שהאיש אינו שומר כראוי על נכסי הקהילה שנמסרו להשגחתו ואף אינו נזהר ביותר בכספי הצבור המגיעים אליו. יום אחד הגיע לצאנז איש עתיר נכסים, שאבותיו דרו כאן כל ימיהם ולאחר שסייר בעיירה העניק תרומה גדולה למוסדות הקהילה שבמקום. אך ראש הקהל, שלידו הגיעה תרומתו של הגביר האורח, לא מיהר להעביר

את הכסף לקופת הקהילה. ובמשך זמן מה השתמש בממון שהופקד אצלו לצרכיו הפרטיים. לא עברו ימים מרובים ונודע לבני הקהילה מעשהו הנלוז של ראש הקהל, העושה שימוש פרטי בכספי צבור. התכנסו רבים מבני המקום לאסיפה ומשלחת של נכבדים באה לביתו של האדמו"ר רבי חיים מצאנז, כדי להתלונן על המעילה הכספית של ראש הקהל בעיירה. רבי חיים הסב עם המשלחת שעה ארוכה ובקש מן הבאים, שלא ירעישו עולמות על המעשה המחפיר של ראש הקהל, כדי לא להצית את אש המחלוקת בעיירה. וקודם שנפרד האדמו"ר הנערץ מאורחיו, אמר להם בנימה של בדיחות הדעת: **"שמעתי, שבגן עדן מצוי כסא מיוחד, שנועד לראש קהל העוסק כל ימיו בצרכי צבור באמונה. אך למגינת הלב, נשאר אותו כסא רם ונישא פנוי מיושב, מאז ועד היום הזה. כלום סבורים אתם, שהכסא הנכסף הוא מיוחד דוקא לראש הקהל של צאנז?"** ■

ליצנות

"והיה האיש אשר אבחר בו מטהו יפרח"

כי **'ליצנות אחת, דוחה מאה תוכחות'**. תוכחה, היא הויכוח בהשכל ובעת. וליצנות, היא חוסר רצינות, הנובע מכח החומר הבהמי שבאדם. המתלוצץ, מעורר כח הבהמיות שבו. ומוכן מאליו, שלבהמה, א"א להסביר דברים, שיש בהם שכל וסברא. לכן, ליצנות אחת, דוחה מאה מיני שכל. ■

למד הגר"ל חסמן זצ"ל בספרו 'אור יהל' (חלק ג) מפרשתנו. כל כחו של קרח לפתות את ראשי העם לא היה אלא, ע"י שהתלוצץ על משה ואהרן. פיקח היה קרח וידע שע"י ויכוח, לא יצליח להביאם לידי מרידה, הואיל ובמלחמת השכל עם השכל, בודאי שאין לקרח כל סיכוי לנצח את משה. לפיכך, הפעיל את נשק הליצנות,

'זה שאמר הכתוב: "אשכרי האיש אשר לא הלך בעצת רשעים ובדרך חטאים לא עמד ובמושב לצים לא ישב" זה קרח, שהיה מתלוצץ על משה ואהרן. מה עשה, כינס עליהם כל הקהל והתחיל לומר לפניהם דברי ליצנות.' (ילקוט שמעוני) עד כמה גדול ועצום כחה של ליצנות,

ממשיכים...
לא לאכול! מוצרי
'עלית - שטראוס'

ה'חפץ חיים' מוכיח שכל הצרות הן מהעיתונים והליצנות

בעצמם מפילים תחנונים ובקשות לפני הקב"ה בכל יום שישלח לנו את אליהו הנביא ומשיח צדקנו, באיזה פנים הם מבקשים בקשות כאלו? האם יוכלו לקבל פני אליהו בשעה שהמה עסוקים בשחוק וליצנות ודברים בטלים, הזאת היא ההכנה שהמה מכינים את עצמם לביאתם, הלא בושא וכלימה תכסה פניהם כשימצאם אליהו הנביא במצב כזה.

והנה לבד המכשלה הגדולה הזאת, נתבונן כמה ביטול תורה יש בענין זה, משום דבאותה שעה שהוא קורא את העיתונים הרי היה בידו ללמוד תורה ולקרות בספרים המעוררים את האדם לתורה ויראה והדבר הזה הוא לא ביום אחד, או יומים, אלא הדבר הזה חוזר ונשנה בכל יום ויום וחלק גדול מחיי האדם הולך אצלו לבטלה על קריאת העיתונים, המלאים שחוק וליצנות וניבול פה וכפירה.

ואם יטען הטוען, הלא גם לפניו היו עתונים. ומה יום מיומים? **אענהו**; אמת הדבר. אבל לפניו היו כל העתונים בלשון הקודש ולא היו מצויים כל כך הקוראים. וגם לא היו בהם דברי ליצנות וניבול פה כל כך כאשר בימינו אלה, מה שאין כן בזמננו שהעתונים נדפסים בשפה המדוברת וקטן וגדול ונער וזקן יכולים לקרותם, רבה המכשלה מאד. **והיא היא הסיבה שנתמעטה ההשפעה העליונה מאתנו ועל ידה באות עלינו כל הצרות והמצוקות הקורות אותנו.**

ומה נואלו אותם האנשים המבקשים סגולות ותחבולות לפרנסה, הרי יש להם עצה ותחבולה לפרנסה, בזה שיזהרו מליצנות וכדומה הגורמים לחסרון פרנסה. **על כן אחי ורעי**; הרוצה להנצל מהעונש הקשה של העון המר הזה יתרחק בכל היכולת מלקרוא בעיתונים כאלו, שנמצאים בהם דברי ליצנות וניבול פה וכפירה. וכל זה אפילו בחול אסור. וביותר יזהרו בזה בשבתות ובמועדים, שאותם הימים נקראים ימי מקרא קדש. ובשכר זה יתן לו ה' השפעה והצלחה במעשה ידיו ויזכה לכל טוב בזה ובבא. **(ישראל מאיר הכהן בעהמ"ח ספר 'חפץ חיים' ו'משנה ברורה')** ■

נתבעים על זה לדין, בבואם ליתן דין וחשבון לפני מלך מלכי המלכים הקב"ה, הן המדפיסים והן המוכרים והן הקוראים אותם. וענין זה נעשה להרבה מאחינו בני ישראל דבר הכרחי למאד עד שאי אפשר להם להיות יום אחד בלא עתון וכמה שעות מבליים על קריאתם.

ועוד שמעתי שערוריה נוראה, שימי השבתות והמועדים שנקבעו להיות ימי מקרא קדש להרבות בהם תורה ויראה, **כדכתיב: "זכור את יום השבת לקדשו"** ('שמות' כ), נהפכו בעונותינו הרבים שגבר השטן והנהיג שבכל ערב שבת קדש ויום טוב, מדפיסים אותם כפלים מימות החול. והעורכים משתדלים אחרי כל מיני ליצנות ושחוק וניבול פה ומדפיסים אותם בגליונות של ערב שבת קדש וערב יום טוב והרבה מאחינו בני ישראל מבליים את כל יום השבת הקדוש בקריאת ענינים כאלו. אוי לאזנים שכך שומעות ואוי לעינים שכך רואות, מה שנעשה בעונותינו הרבים שמזלזלים כל כך בקדושת השבת והחגים, שאפילו בחול אסורים לקרות בהם משום; **'מושב לצים'** ועונש הליצנות גדול למאד כנ"ל. ועונש זה נאמר גם על המדפיסים והעורכים, שאפילו מי ששומע דברים כאלו ושותק אמרו חז"ל שעליו **נאמר: "עונם ה' יפול {יפול שם}**" ('משלי' כב). וכל שכן מי שהביא לכמה אלפי אנשים לכלל זה. והם חוטאים ומחטיאים את הרבים שאין מספיקין בידם לעשות תשובה.

ופליאה גדולה לי על הכשרים שבאחינו בני ישראל המאמינים בה' ותורתו ויודעים את חומרת העון, שגם בהם נמצאים הרבה שנכשלים בזה ומתפתים אחרי דברי היצר ומבליים כמה שעות ביום על זה, הלא הם יודעים את חומר העון מדוע אינם שמים על לב את גודל העון של ביטול תורה וגם העון המר של ליצנות.

ולא עוד אלא שיהיו נתפשים בעון הרבים, דההמון הפשוט בראותו שגם הכשרים לוקחים חלק בקריאת העתונים, ממילא מתירים גם לעצמם, נמצא שהם גורמים להם לחטא זה ולולי שהיו קוראים במ, כי אז חדלו גם הרבה מההמון לקרותם. ועוד גדולה תמיהתי עליהם הלא

הנה רבים שאלוני; הרי אנו מאמינים בה' ובהשגחתו הפרטית ושהוא עשה ועושה ויעשה לכל המעשים וכל הסיבות והמאורעות המתהווים בעולם המה מה'. **וכדכתיב בקרא: "אם יתקע שופר בעיר נעם לא יתקדו אם תהנה רעה בעיר נה' לא עשה"** ('עמוס' ג). ואם כן מה זאת עשה אלקים לנו? הלא בימינו אלה נתרבו סיבות ומאורעות נוראות שלא נשמעו כמותן מעולם. ובודאי **'צדיק ה' ככל דרכיו'** ('תהילים' קמה) ולא חשיד קוב"ה דעביד דינא בלא דינא! ואם כן נחקרה; בשל מי הרעות הללו עלינו? הלא כלל ישראל טובע בים של צרות ומצוקות, חסרון הפרנסה נורא למאד. אמנם כאשר נתבונן היטב ונעמיק בדברי חז"ל, נמצא את הסיבות שגרמו לנו את כל הצרות והמצוקות שאנו סובלים. ואביא כאן רק מאמרים אחדים שהם לבדם מראים לנו בעליל שבדין באות עלינו כל הצרות:

איתא בחז"ל ('עבודה זרה' יח); 'אמר ר' אליעזר: "כל המתלוצץ יסורים באים עליו, שנאמר ('ישעיה' כח); "נעתה אל תתלוצצו פן יתקפו מוסריכם" (פי' יסורים). **ורב קטינא אמר: "מזונותיו מתמעטין, שנאמר: "משך ידו את לצצים"** ('הושע' ז) **ופרש"י**; הקב"ה שהוא **'הפותח ידו לזון את הכל, מושכה מן הלוצצין'**. **ור' תנחום בר חניאל אומר: "שגורם כליה לעולם. שנאמר: "נעתה אל תתלוצצו פן יתקפו מוסריכם פי כלה ונתקצה שמעתי מאת ד' ה' צבקות על פל הארץ"** ("ישעיה' כח). **ור' אלעזר אמר: "תחילתו יסורים וסופו כליה"**.

הרי חזינו כמה גדול כח הליצנות, שמלבד עונשו הנורא של האדם לעולם הבא, הרי כל העונשין המה בעולם הזה, שהמה בודאי רק התחלה לעונשי עולם הבא.

והנה בעונותינו הרבים, המציא היצר הרע שהוא השטן, תחבולה חדשה להחטיא את אחינו בני ישראל בעון של ליצנות ולגרום הסתלקות ההשפעה מהעולם והיא על ידי קריאת העתונים שנתרבו מאוד בזמנינו, שנמצא בהם דברי ליצנות ולשון הרע ורכילות ומחלוקת ודברי כפירה ומינות. ואם לא היו נמצאים קוראים ומקבלים כל כך לזה, כי אז לא הדפיסו אותם. ודבר זה נעלם מכל, שכולם יהיו

קייטת נשים חלואות

3 לילות, 4 ימים, פנסיון מלא
באוויר ובאווירה מיוחדת במלון יפה נוף ערד
בין התאריכים: 26/06/11 עד 29/06/11

* נסיעות לים המלח
* הרצאה בנושא שלום בית
* סדנה באומנות

ועוד...

ניתן לקבל פרטים בטלפון

והכל במחיר של 950 ש"ח ב-3 תשלומים
לפרטים והרשמה:
057-3140150 050-4144433 02-5833440

מרפאת שיניים
רב תחומית

רבי עקיבא 44 בני ברק נוסד בשנת 1982
סניף תל אביב 'בית הרמאס'
בקרוב סניף חדש ברחובות

המרכז להשתלות שיניים ואסתטיקה
אצ'ינו,
החור הוא רק בשן.
לא בכיס.

בדיקה ויעוץ מוקדמי ללא תשלום

השתלות | כתרים | וכל הטיפולים הנדרשים
מחירים מוחלים במיוחד!
כדאי לטלפן ולשמוע.

רח' רבי עקיבא 44 בני ברק פינת הרב קוק
052-8448443 / 03-5794757

מבצע

3 DVD 2-10 ש"ח בלבד

עובדי שרה חזרים
המשידה לאחור
גנזי המלך

03-6777779

חדש! שיעור לאברכים

להזמנת הרב אמנון יצחק שליט"א לאזור מגוריו
או לכולל אברכים (לכולל בשעות הבוקר) 050-6788867 יהונתן

במלון נופש אמצע שבוע **יפה נוף ערד**

עם הרב אמנון יצחק שליט"א

מיום רביעי בצהריים עד יום ששי בצהריים * 2 לילות

יא'י"ג תמוז 13~15/7/11

פנסיון מלא 3 ארוחות

הרצאות, בריכה

ופעילות לילדים

רישום בטלפון **03-6777779**

נותרו חדרים
אחרונים
לדכאי ח"י כפלים
לילה ראשון חנם
לילה שני 500 ש"ח לזוג
אפשרות ללילה אחד

אתר שופר TV החדש www.shofar.tv

בס"ד

חדשות בזמן אמת בכל שעה ללא הפרעה לגולש. ברכות מהרב אמנון יצחק שליט"א בכמה אופנים. שעורי גמרא מרוכזים של רבנים רבים. שעורי 'השאלה השבועית העולמית'. שעורי הלכות. הרצאות חיות. סרטים שונים. ספרים שלמים להורדה. ספרים אישיים. כתבות יהודיות וחשיפות מאחורי הקלעים. ועוד הפתעות רבות. האתר מיועד בעיקרו למנויים קבועים שיוכלו להיחשף לכל תכניו ללא כל הגבלה וינתנו להם פריבלגיות מיוחדות לפי תרומת המנוי, פרטים באתר. בחודש הראשון כולם נחשפים לכלל האפשרויות שבאתר. נשמח לראותכם נהנים מהשקעתנו לתועלתכם.

פרסום בכל דפי האתר בכמה אופנים וגדלים במחירי מבצע למפרסמים הראשונים 050-6500666 אליהו

לאחר 3 שנים של מחשבה והשקעה של מאות אלפי נהם הגענו בס"ד לגרסת הבטה הראשונה של אתר היהדות הגדול בעולם אתר שופר tv בעיצוב מדהים (עם אפשרות לעיצוב אישי) שעלה בשבוע האחרון לאויר ותוך שבוע אחד נצפו כחצי מליון כניסות. מעבר לתצורה המדהימה והידדותית ישנם חידושים יהודיים שלא היו באתר הישן, ביניהם: ניתן לשאול את הרב אמנון יצחק שליט"א תוך כדי ההרצאה באימייל ישיר והרב עונה לשאלות הצופים בשידור חי. יש תמלול לכל הרצאה והרצאה שניתן להוריד. יש מסך סינימה ביתי מיוחד לשידורים ישירים. שידורים חוזרים שמועלים מיידית. פלייליסט אישי לכל משתמש. אפשרות שליחת כל תוכן והורדה ישירה. פריצת